

Bijlage B: Wet en regelgeving met betrekking tot het Waterbeheer

Beleidskaders – algemeen / introductie

De invulling van de Limburgse waterschapstaken wordt mede bepaald vanuit de vele beleidskaders die Europa, het Rijk en de Provincie Limburg stellen. Deze bijlage bevat kort omschreven de beleidskaders die het meest relevant zijn voor het beheer in de komende planperiode en dus rechtstreeks van invloed zijn op het (nieuwe) beleid. Dit hoofdstuk bestaat daarnaast vooral uit verwijzingen. Meer beleidsinhoudelijke informatie vanuit de kaders is opgenomen bij de uitwerking van de maatregelen in de programma's.

1. Internationaal

Het internationale beleid wordt vooral vanuit de Europese Unie vorm gegeven. Inmiddels bestaan er meerdere Europese richtlijnen ten aanzien van het waterbeheer, die eerst op nationaal niveau en vervolgens op regionaal niveau zijn of worden uitgewerkt. De meest relevante zijn de Europese Kaderrichtlijn Water (voor grond- en oppervlaktewaterkwaliteit en – kwantiteit), de Vogel- en Habitatrichtlijn (voor natuurdoelstellingen), de Kaderrichtlijn Bodem en de Hoogwaterrichtlijn.

1.1 Europese Kaderrichtlijn Water

Deze richtlijn is in 2000 door de Europese Unie aangenomen. De Europese Unie vindt dat het watersysteem in de lidstaten in 2015 op orde moet zijn. Dat is de kern van de Europese Kaderrichtlijn Water. De richtlijn verwoordt onder andere het streven naar ecologisch goed functionerende watersystemen, de zogenaamde “goede ecologische toestand”, een “goed ecologische potentieel” en een “goede chemische toestand”. Voor grondwater geldt dat er duurzaam voldoende en schoon grondwater moet zijn. Speciale aandacht gaat uit naar beschermde gebieden, waaronder de Habitatrichtlijn en Zwemwateren. De lidstaten dienen ook prijsprikkels in te voeren om een verantwoord gebruik van water te stimuleren.

Deze hoofddoelstellingen zijn de afgelopen jaren op (inter-)nationaal en regionaal niveau uitgewerkt en vormen thans de basis voor het 1^e Stroomgebiedbeheersplan Maas. In het waterbeheersplan zijn maatregelen opgenomen die een bijdrage leveren aan het behalen van de doelen. De KRW geeft daarbij ruimte om op basis van haalbaarheid en betaalbaarheid gefundeerd voorstellen te doen voor een fasering van de uitvoering van maatregelen tot het 2^e Stroomgebiedbeheersplan 2015-2021. Desnoods kan een derde planperiode van zes jaar worden benut. Echter uiterlijk in 2027 moeten de doelen daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Indien blijkt dat ze toch niet haalbaar zijn, kan zogenaamde doelverlaging worden aangevraagd.

De consequenties voor het regionaal waterbeheer voor het waterschap liggen vooral op het vlak van de inrichting van het watersysteem (ecologisch beekherstel), het toegankelijk maken van beken voor (trek-)vissen (aanleg vispassages) en het verbeteren van het zuiveringsrendement van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dit voor zover het knelpunten betreft die het behalen van de doelen in belangrijke mate bepalen. Ten aanzien van de beschermde gebied (Natura 2000) gaat de aandacht uit naar verdrogingsbestrijding.

1.2 Europese Vogel- en Habitatrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn (1979) is opgesteld om zeldzame- of bedreigde vogels (waaronder watergebonden soorten) te beschermen. De Habitatrichtlijn (1994) dient voor de bescherming van bepaalde soorten en leefgebieden. Op basis van beide richtlijnen zijn of worden in elke lidstaat van de Europese Unie zogenaamde Natura 2000-gebieden

aangewezen. In Nederland zijn voor elk N2000-gebied (concept) doelendocumenten beschikbaar, met daarin de te beschermen soorten en habitats. Indien deze afhankelijk zijn van de toestand van het grond- en oppervlaktewater moeten de doelen en bijbehorende maatregelen worden opgenomen in het 1^e Stroomgebiedbeheersplan Maas (en de daaronder liggende plannen).

Voor zover het waterlichamen betreft liggen de consequenties voor het waterschap in het verlengde van de maatregelen die ook nodig zijn voor het halen van KRW-doelen. Er zijn echter ook N2000-gebieden aanwezig met doelen voor kleinere watersystemen, zoals bronnen en vennen. Daarnaast spelen in dit kader ook zaken als verdrogingsbestrijding en kwaliteitsverbetering voor grondwaterafhankelijke habitats, zoals broekbossen en oude, afgesloten meanders.

1.3 Kaderrichtlijn Bodem

De Kaderrichtlijn Bodem is momenteel nog niet door het Europees Parlement vastgesteld. Het amendement om de richtlijn te verwerpen is in 2007 door het Europees Parlement verworpen. Verwacht wordt dat de richtlijn binnen afzienbare tijd van kracht wordt.

Op hoofdlijnen voorziet de kaderrichtlijn in een verplichting voor de lidstaten om nationale registers van verontreinigde locaties op te zetten. Deze registers moeten openbaar worden gemaakt en mogen ook op regionale basis worden opgesteld. In deze registers dienen ten minste de ligging van de locaties waar bodemverontreinigende activiteiten hebben plaatsgevonden of nog plaatsvinden worden bepaald en gebieden worden aangeduid waar speciale maatregelen nodig zijn in de strijd tegen erosie en verzuring. De maatregelen waarmee deze problemen worden aangepakt zijn vrijgelaten.

Elke afzonderlijk lidstaat kan, met betrekking tot het agrarisch bodemgebruik, teeltkeuzes en bebouwingmethoden en -programma's bevorderen die een gunstig effect hebben op bodemvruchtbaarheid en aanwezig organisch materiaal waardoor bodemerosie wordt tegengegaan.

Met het opstellen van het erosiebeleid heeft het waterschap ten aanzien van het laatste punt hier reeds invulling aangegeven. De (water)bodem saneringslocaties zijn grotendeels in beeld gebracht en voor grootschalige diffuus verontreinigde gebieden is reeds gebiedsgericht beleid ontwikkeld. Deze aspecten worden toegelicht in het programma Sanering vervuilde waterbodems (paragraaf 1.2.7)

1.4 Hoogwaterrichtlijn

In 2007 is de Europese Richtlijn over Beoordeling en Beheer van Overstromingsrisico's (Hoogwaterrichtlijn, HWR) vastgesteld. In deze richtlijn worden regels voorgeschreven over het in beeld brengen van hoogwaterrisico's en hoe hier mee om te gaan. De richtlijn richt zich met name op een verbeterde coördinatie en aanpak van wateroverlast in grensoverschrijdende stroomgebieden. Daartoe dienen uiterlijk in december 2015 voor risicovolle gebieden overstromingsrisicobeheersplannen te zijn opgesteld. Daaraan voorafgaand dienen de risicovolle gebieden te worden benoemd en dienen hiervoor overstromingsrisicokaarten te worden gemaakt.

Wat de gevolgen van de HWR voor het waterschap zullen zijn is afhankelijk van de wijze waarop deze in Nederland geïmplementeerd wordt. Omdat het waterschap toch al voornemens is om hoogwaterrisicokaarten en calamiteitenplannen op te stellen voor de belangrijkste beken in het beheersgebied is de verwachting echter dat deze beperkt zijn. De HWR biedt wel een kans om de overstromingsproblematiek samen met de bovenstrooms gelegen burens op te pakken.

1.5 Verdrag van Malta

Waterbeheer heeft direct invloed op en gevolgen voor het cultuurlandschap. Doelgericht waterbeheer kan dan ook bijdragen aan een optimale instandhouding van het culturele erfgoed. In de integrale benadering van het waterbeleid die het waterschap voorstaat bij de uitvoering van waterhuishoudkundige werken wordt dan ook rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.

Voor de bescherming van cultuurhistorische waarden en de integratie van cultuurhistorie met de andere beleidssectoren, zijn de Monumentenwet 1988 en de nota Belvédère het nationale beleidskader. Voor de bescherming van het archeologische erfgoed is hiervoor door de Raad van Europa het Verdrag van Malta ofwel de Conventie van Valletta opgesteld.

2 Nationaal

2.1 Waterwet

De Waterwet is momenteel nog volop in ontwikkeling. In maart 2008 is de Waterwet vastgesteld door de tweede kamer. Volgens de huidige planning zal najaar 2009 de waterwet in de Staatscourant gepubliceerd worden en daarmee van kracht worden. De huidige acht wetten die betrekking hebben op het waterbeheer worden hiermee in beginsel tot één omvattende waterwet gebundeld.

Het betreft de volgende wetten:

- Wet op de waterhuishouding
- Wet op de waterkering
- Grondwaterwet
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren
- Wet verontreiniging zeewater
- Wet van 14 juli 1904 (droogmakerijen en indijkingen)
- Wet beheer rijkswaterstaatswerken
- Waterstaatswet 1900

De saneringsregeling voor waterbodems van de Wet bodembescherming wordt eveneens overgeheveld naar de Waterwet

De nieuwe waterwet integreert deze bestaande wetten.

Dat betekent dat er in de toekomst voor alle handelingen in het watersysteem nog maar één watervergunning nodig is.

De Waterschapswet als organieke wet voor de waterschappen blijft in zijn huidige vorm bestaan.

Per 1 januari 2008 is de Wet Gemeentelijke Watertaken van kracht geworden. De gemeenten zijn met deze nieuwe wet verantwoordelijk geworden voor de ruimtelijke inpassing van maatregelen die de waterbeheerder treft. Daarnaast kent de wet drie zorgplichten toe aan de gemeenten: voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook komt er met de verontreinigingsheffing een nieuw heffingstelsel.

2.2 Nationaal Waterplan

Gelijktijdig met dit waterbeheersplan, het POL Waterplan en het Stroomgebiedsbeheersplan Maas wordt ook het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde nota Waterhuishouding. Het is een algemeen plan voor het op nationaal niveau te voeren waterhuishoudkundig beleid. Daarbij heeft het plan het karakter van een kapstokplan, waar grote beleidsvelden zoals Stroomgebiedsbeheersplannen, Waterbeheer 21^e eeuw e.d. als min of meer zelfstandige eenheden zijn aangehaakt. Het Nationaal Waterplan is ook een algemeen plan op (landelijke) hoofdlijnen. De meeste voor ons waterschap relevante beleidsvelden en thema's worden er wel in aangestipt, maar de doelstellingen zijn zeer algemeen van aard. In dit waterbeheersplan worden deze beleidsvelden verder geconcretiseerd en uitgewerkt.

Het Nationaal Waterplan bouwt voor een belangrijk deel voort op het advies van de Deltacommissie (commissie Veerman) *Samen werken met water* (uitgebracht 3 september 2008 en op 19 september 2008 door het kabinet overgenomen). In het advies is een aantal aanbevelingen opgenomen die ook voor de waterkeringszorg langs de Maas van belang zijn. De Deltacommissie wil dat optimaal wordt geanticipeerd op toekomstige klimaatveranderingen. Zij beveelt aan om de huidige veiligheidsniveaus van alle dijkringen met een factor 10 te verbeteren. Hiertoe moeten de normen zo snel mogelijk (uiterlijk 2013) worden aangepast en vastgesteld. Daarnaast adviseert de Deltacommissie aanvullend op Ruimte voor de rivier en de Maaswerken het nemen van maatregelen om een mogelijke maatgevende Maasafvoer van 4.600 m³/s veilig te kunnen verwerken (nu is dat 3.800 m³/sec). Hierbij wordt aangesloten bij de toekomstvisie Integrale Verkenning Maas 2 (IVM2). Waar mogelijk moet bij de uitvoering van het Maaswerken – programma al op de hogere afvoer worden geanticipeerd.

2.3 NBW / WB21 / GGOR

In het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn in 2003 op rijksniveau afspraken gemaakt tussen de waterbeherende partijen in Nederland hoe in de 21^e eeuw om te gaan met het waterbeheer in Nederland. De nadruk ligt daarbij op het voorkomen van wateroverlast en de aanpak van verdroging. Na de evaluatie van het NBW in 2006/2007 is het NBW-actueel vastgesteld. Daarin heeft waterkwaliteit een prominentere plaats gekregen en zijn, mede op basis van de resultaten van het eerste NBW aanvullende afspraken opgenomen tussen de verschillende partijen. Het betreft zaken als de implementatie van de KRW, het vaststellen van de normering wateroverlast, opstellen van het GGOR en het bepalen van de stedelijke wateropgave.

2.4 Bestuursakkoord Waterketen 2007

Het Bestuursakkoord Waterketen is in 2007 opgesteld en ondertekend door diverse koepelorganisaties waaronder de Unie van Waterschappen en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. In dit bestuursakkoord willen de partijen gezamenlijk een extra impuls geven aan de ontwikkeling van een meer doelmatige en transparante waterketen, met behoud en versterking van de goede prestaties op het gebied van volksgezondheid, milieu en leveringszekerheid. De uitdaging ligt in het gezamenlijk zetten van de stap van "samen denken naar samen doen". Daarmee kan doelmatigheid en transparantie sterk verbeteren.

Om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen zal innovatie nodig zijn. Door de burger meer te betrekken en bewust te maken van zijn verantwoordelijkheid wordt ook een basis gelegd voor verbeteringen. Doelmatigheid, transparantie, innovatie en betrokken burger zijn dan ook de vier speerpunten van het bestuursakkoord. Door middel van benchmarking worden

bedrijven en taken vergeleken, een goede basis voor kennisuitwisseling en verdere verbetering. De sterkste doelmatigheidsverbetering wordt verwacht door samenwerking en de (afval)waterketen. Transparantie wordt verhoogd door met kostendekkende tarieven te werken en inzichtelijk te maken welke kosten zijn gemoeid met riolerings- en zuiveringsbeheer.

Een duurzame waterketen vraagt om een lange termijn visie over de gehele keten. Daaruit zal ook blijken welke innovatieve ontwikkelingen moeten worden geïnitieerd en gestimuleerd (denk aan urinescheiding, nulemissie vanuit overstorten, geavanceerde waterzuivering e.d.). Uitvoering van het bestuursakkoord is niet vrijblijvend. Er wordt vier jaar uitgetrokken en het Rijk zal de komende jaren monitoren in hoeverre de geformuleerde doelstellingen ook worden gerealiseerd.

2.5 Natuurwetgeving

De natuurwetgeving in Nederland kent twee sporen: de soortenbescherming en de gebiedsbescherming. Hiertoe zijn twee wetten actief, respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In beide wetten zijn naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals: Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands-Conventionie, Conventie van Bonn etc.

- Soortenbescherming
- De bescherming van wilde planten- en diersoorten is uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Hierin staat exact vermeld welke planten- en diersoorten beschermd zijn. De wet voorziet in principe in alle situaties waarin menselijk handelen invloed kan hebben op (individuen van) wilde dieren en planten.
- Gebiedsbescherming
- De kern van de gebiedsbescherming wordt gevormd door het netwerk van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) die strikt beschermd zijn.

Flora en Faunawet

De oorspronkelijke Flora- en faunawet legde de bescherming van beschermde soorten met behulp van een vergunningensysteem (ontheffingen) per situatie dwingend op. Een Vrijstellingenbesluit heeft per 23 februari 2005 meer mogelijkheden geboden om de bescherming vanuit een eigen verantwoordelijkheid en op eigen wijze op te pakken. Hier staat tegenover dat er gewerkt wordt met een gedragscode, die door de minister van LNV is goedgekeurd. Het doel van deze gedragscode is om waterschappen gelegenheid te bieden gebruik te maken van de vrijstellingsmogelijkheid die de wet biedt voor de categorie 'juridisch zwaarder beschermde soorten' (tabel 2 en 3 soorten). Deze gedragscode richt zich op het in overeenstemming brengen van de diverse waterschapsactiviteiten met de eisen die de Flora- en Faunawet daaromtrent stelt. Door te werken binnen de voorwaarden van de vrijstelling vervalt de administratieve last die met het aanvragen van ontheffingen is gemoeid. De gedragscode bevordert de structurele inbedding van soortbescherming in het handelen van de waterschappen en schept duidelijkheid vooraf. De kans op een probleemloze voortgang van de uitvoering van werkzaamheden neemt daardoor toe. Dit scheelt tijd bij de uitvoering van projecten (zowel bij 'beheer en onderhoud' als 'nieuwe werken').

Het waterschap heeft de gedragscode vastgesteld op 18 december 2006. De consequenties van de gedragscode voor het beheer en onderhoud zijn in 2007 uitgewerkt. Daar waar mogelijk worden de onderhoudswerkzaamheden aangepast aan de eisen die de juridisch zwaarder beschermde soorten daar aan stellen. Indien vanuit veiligheid c.q. overlast hier geen invulling aan wordt gegeven, zullen aanvullende maatregelen genomen worden.

Natuurbeschermingswet

De gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op gebieden die zijn aangewezen op basis van de Vogel- en habitatrichtlijn. Deze gebieden worden de Natura-2000 gebieden genoemd. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden.

Naast de Natura-2000 gebieden is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 ook van kracht voor de beschermde Natuurmonumenten en op de gebieden die de minister van LNV heeft aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals de Wetlands.

Nederland zal een vergunningenstelsel toepassen om invulling te geven aan de Natuurbeschermingswet. Voor plannen die binnen een beschermd gebied liggen en een kans hebben op een negatief effect dient een vergunning aangevraagd te worden. De vergunning wordt verleend indien een verslechterings- en verstoringsstoets of een passende beoordeling heeft plaatsgevonden (zie schema in kader 2). Deze toets/beoordeling dient ook plaats te vinden voor plannen die buiten een beschermd gebied liggen, maar een externe werking hebben op een nabijgelegen beschermd gebied (zie schema in kader 2). Door deze werkwijze wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor gebieden die beschermd worden op grond van de Natuurbeschermingswet. Vergunningaanvragen worden ingediend bij en verleend door de provincie. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

3 Provinciaal

3.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) en Waterplan

In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg zijn het streekplan, het milieubeleidsplan, het waterhuishoudingsplan, het verkeers- en vervoersplan en het grondstoffenplan geïntegreerd. In 2006 is het POL integraal herzien (vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg op 22 september 2006). In het POL zijn op hoofdlijnen provinciebrede uitgangspunten ten aanzien van het waterbeheer opgenomen en wordt ingegaan op de rol en taak van de regionale waterbeheerders.

Het provinciale waterbeleid bevat de volgende strategische doelen:

- herstel sponswerking – het voorkomen van wateroverlast en watertekort in het regionale watersysteem,
- het herstel van de natte natuur – bereiken van ecologisch gezonde watersystemen en grondwaterafhankelijke natuur,
- schoon water – het bereiken van een goede chemische kwaliteit voor water en sediment,
- duurzame watervoorziening – het beschermen van water voor menselijke consumptie, zodanig dat voldoende water van de vereiste kwaliteit via eenvoudige zuiveringstechnieken beschikbaar is, en
- een veilige Maas – het streven naar een acceptabel risico voor overstromingen in het rivier van de Maas.

In het POL zijn tevens de belangrijkste hoofdfuncties van de oppervlaktewateren (specifiek en algemeen ecologische functie) vastgelegd. Daarnaast zijn er verbindingen gelegd met andere provinciale beleidsdoelen zoals realisering van de ecologische hoofdstructuur.

Deze provinciale doelen zijn in het POL Waterplan nader uitgewerkt en dienen als beleidskader voor dit waterbeheersplan. Het POL Waterplan wordt gelijktijdig met dit WBP vastgesteld. Het POL Waterplan omvat het geheel aan waterhuishoudkundige beleidskaders. Hierin zijn de provinciale doelen voor het waterbeleid verder uitgewerkt en zijn hier tevens

financiën en taakstellingen voor de waterschappen aan toegevoegd. Recente beleidsontwikkelingen zoals de implementatie van de KRW, WB21 – NBW en GGOR zijn in het POL Waterplan opgenomen en tevens wordt er geanticipeerd op de te verwachten klimaatverandering.

Het WBP is met het POL Waterplan. Provinciale doelen zijn, waar mogelijk, in het WBP vertaald naar een meer concreet en operationeel niveau. Wel is er gekozen voor handhaving van de gebruikelijke terminologie binnen zowel POL als WBP. In de onderstaande tabel is de koppeling tussen beide documenten weergegeven.

POL Waterplan	Waterbeheersplan – (deel)programma
Een veilige Maas	Programma Veiligheid
Herstel sponswerking – beperken wateroverlast en watertekorten.	Programma Watersysteem: voorkomen wateroverlast / WB21 / inrichting systeem op nieuwe normering.
	Programma Watersysteem: inrichting oppervlaktewateren in stedelijk gebied.
Herstel van de natte natuur	Programma Watersysteem: inrichting oppervlaktewateren landelijke gebied / beekherstel / vismigratie / GGOR
Schoon water	Programma Watersysteem: sanering vervuilde waterbodems
	Programma Zuiveren

Voor het landelijke gebied ligt hier een sterke relatie met de Wet Inrichting Landelijk Gebied en het bijbehorende Investeringsbudget Landelijk Gebied. Uitvoering van deze provinciale doelen geschiedt voor een belangrijk deel ook via het proces Gebiedsgericht werken en het provinciaal Meerjarenprogramma Plattelandsontwikkeling 2007 - 2013 (pMJP). Vanuit het pMJP worden ook de belangrijkste bijdragen van derden verwacht.

Programma Watersysteem:	Kosten WBP Bruto	Bijdragen derden	Kosten WBP WRO
Inrichting wateren landelijk gebied	18.900	6.000	12.900
Vismigratie	2.500	400	2.400
Voorkomen wateroverlast / WB21	17.100	0	17.100
GGOR	1.200	600	600
Inrichting wateren stedelijk gebied	12.000	0	10.800
Sanering vervuilde waterbodems	10.800	8.700	2.100
Totaal Watersysteem	62.500	15.700	46.800

Bij het deelprogramma Sanering vervuilde waterbodems en wegwerken achterstalling onderhoud van stilstaande oppervlaktewateren in de bebouwde omgeving worden ook substantiële bijdragen van de gemeenten verwacht.

3.2 Provinciale Milieuverordening (PMV)

De provinciale milieuverordening is een wet waarin het milieubeleid van de provincie is uitgewerkt in voorschriften, procedures en wijze van handhaving. De PMV omvat regels ter bescherming van het milieu zoals het grondwater, landschap en geluidhinder. De PMV geeft een nadere invulling van de Wet Milieubeheer en wordt door de provincie beschreven en vastgesteld.

Op 14 december 2007 hebben Provinciale Staten van Limburg de tiende tranche van de Provinciale milieuverordening Limburg (PMV) vastgesteld. Op 15 februari 2008 is de tiende tranche in werking getreden (Provinciaal Blad nr. 9 van 2008).

3.3 Verordening Waterhuishouding Limburg (VWL)

De Verordening Waterhuishouding Limburg omvat algemeen verbindende voorschriften en regels ten aanzien van de omgang met grond- en oppervlaktewater in de provincie Limburg. Deze regels binden zowel de provincie als externen betrokken bij het waterbeheer.

3.4 GGOR / Grondwaterbeheer

In het NBW is destijds afgesproken dat de waterschappen het GGOR opstellen binnen de kaders die de provincies daarvoor aangeeft. Conform deze afspraak heeft de provincie in 2006 de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden vastgesteld voor het opstellen van het Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime. Binnen de grenzen van dit kader heeft het waterschap vervolgens in overleg met de streek het GGOR opgesteld. De nadruk heeft daarbij gelegen op de aanpak van verdrogingsbestrijding en de aanpak van de Natura2000-gebieden.

4 Waterschap

4.1 Keur (1994, gewijzigd 1996 en 2007)

De keur is een verordening van het waterschap waarin geregeld wordt welke activiteiten en werken niet zijn toegestaan in en in de omgeving van wateren en waterkeringen. De keur gaat uit van het "nee, tenzij" principe, waarin activiteiten niet zijn toegestaan, tenzij het waterschap vergunning verleent. Hier wordt in bepaalde gevallen van afgeweken door vrijstellingen te verlenen onder algemene voorwaarden. Verder is in de keur ten aanzien van eigenaren en onderhoudsplichtigen van werken en wateren en waterkeringen een aantal verplichtingen opgenomen en is aangegeven welke (maximale) strafmaat wordt gehanteerd bij het overtreden van de bepalingen.

Om dubbelingen te voorkomen dient na het in werking treden van de Waterwet (voorzien in het najaar van 2009) de keur op onderdelen te worden aangepast.